บทที่ 4
ผลและวิจารณ์การทดลอง

จากการศึกษาเรื่องผลของการเสริมขมิ้นชันและพริกป่นต่อสมรรถภาพการผลิตในไก่เนื้อและการถ่ายทอดสู่เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 การศึกษาดังนี้ 1) ผลการเสริมขมิ้นชันและพริกป่นในอาหารไก่เนื้อต่อสมรรถภาพการผลิตของไก่เนื้อ และ 2) การถ่ายทอดความรู้การใช้ขมิ้นชันและพริกป่นให้แก่ผู้เลี้ยงไก่เนื้อของอำเภอเทพา จังหวัดสงขลา

การศึกษาที่ 1 ผลการเสริมขมิ้นชันและพริกป่นในอาหารไก่เนื้อต่อสมรรถภาพการผลิต

ผลของการเสริมขมิ้นชันและพริกป่นที่มีขมิ้นชันระดับ 0% 0.1% ตามลำดับ และพริกป่นที่มีระดับ 0% 0.15% ตามลำดับ ต่อน้ำหนักเริ่มต้น น้ำหนักสุดท้าย น้ำหนักตัวที่เพิ่มปริมาณอาหารที่กิน ประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารอัตราการเจริญเติบโตและอัตราการเลี้ยงรอดของไก่เนื้อ ที่ช่วงอายุ 1-14,15-28 และ 1-28 วัน แสดงดังตาราง 3, 4 และ 5 ตามลำดับ

1. ผลการเสริมขมิ้นชันและพริกป่นในอาหารไก่เนื้อต่อสมรรถภาพการผลิตในระยะ 1-14 วัน

ตาราง 3 ผลของการเสริมขมิ้นชัน (K) และพริกป่น (P) ในอาหารต่อสมรรถภาพการผลิตของไก่เนื้อช่วงอายุ 1- 14 วัน

	K 0%		K 0.1 %		P. value			
	P 0%	P 0.15%	P 0%	P0.15%	K X P	K	P	CV%
น้ำหนักเริ่มต้น (กรัม/ตัว)	45.50	46.25	46.25	44.75	0.054	0.489	0.489	2.30
น้ำหนักสุดท้าย (กรัม/ตัว	518.11	513.89	514.74	529.56	0.523	0.679	0.721	5.58
น้ำหนักตัวที่เพิ่ม (กรัม/ตัว)	472.61	467.64	468.49	484.81	0.479	0.663	0.704	6.16
ปริมาณอาหารที่กิน (กรัม/ตัว/วัน)	46.28	48.45	46.40	50.45	0.433	0.376	0.019	4.81
ประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหาร	1.37	1.45	1.39	1.46	0.860	0.664	0.011	3.40
อัตราการเจริญเติบโต (กรัม/ตัว/วัน)	33.76	33.40	33.46	34.63	0.479	0.663	0.704	6.16
อัตราการเลี้ยงรอด (%)	96.25	97.50	96.25	95.00	0.564	0.564	1.00	4.37

จากตาราง 3 ผลของการเสริมขมิ้นชันและพริกป่นในอาหารต่อสมรรถภาพการผลิตของไก่เนื้อช่วงอายุ 1- 14 วัน พบว่าอิทธิพลร่วมของขมิ้นชันและพริกป่นต่อน้ำหนักเริ่มต้น น้ำหนักสุดท้าย อัตราการเจริญเติบโต และอัตราการเลี้ยงรอด มีนัยสำคัญทางสถิติ (P> 0.05)

น้ำหนักตัวที่เพิ่ม

ผลของน้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้นของไก่เนื้อช่วงอายุ 1- 14 วัน พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ (P>0.05) โดยกลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและพริกป่น กลุ่มที่เสริมขมิ้นชันไม่เสริมพริกป่น กลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและเสริมพริกป่นและกลุ่มที่เสริมทั้งขมิ้นชันร่วมกับพริกป่น มีค่าเฉลี่ยของน้ำหนักตัวที่เพิ่มเท่ากับ 472.61 467.64 468.49 และ 484.81 ตามลำดับ

ปริมาณอาหารที่กิน

ผลของปริมาณอาหารที่กินของไก่เนื้อช่วงอายุ 1-14 วัน ไม่พบความแตกต่างทางสถิติ (P>0.05) ระหว่าง การเสริมและไม่เสริมขมิ้นชัน แต่พบว่าในไก่กลุ่มที่เสริมพริกป่นในสูตรอาหารมีค่าเฉลี่ยปริมาณอาหารที่กินสูงกว่าไก่กลุ่มที่ไม่เสริมพริกป่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P< 0.05) ปริมาณอาหารที่กินของไก่ช่วงอายุ 1-14 วันของกลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและพริกป่น กลุ่มที่เสริมขมิ้นชันไม่เสริมพริกป่น กลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและเสริมพริกป่น และกลุ่มที่เสริมทั้งขมิ้นชันร่วมกับพริกป่น มีค่าเฉลี่ยของปริมาณอาหารที่กินเท่ากับ 46.28 48.45 46.40 และ 50.45 ตามลำดับ ซึ่งอธิบายได้ว่าการเสริมพริกป่นในอาหารมีผลทำให้ไก่กินอาหารได้มากขึ้น สอดคล้องกับการรายงานของนวลจันทร์ พารักษา และคณะ (2547) ที่รายงานว่าสารแคปไซซินในพริกสามารถกระตุ้นการกินอาหารและเพิ่มรสชาติของอาหารทำให้ไก่กินอาหารมากขึ้น

ประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหาร

ประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหาร ของไก่เนื้อช่วงอายุ 1-14 วัน ไม่พบความแตกต่างทางสถิติ (P> 0.05) ระหว่างการเสริมและไม่เสริมขมิ้นชันในสูตรอาหาร แต่พบว่ากลุ่มที่เสริมพริกป่นมีความแตกต่างกับกลุ่มที่ไม่เสริมพริกป่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P< 0.05) โดยกลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและพริกป่น กลุ่มที่เสริมขมิ้นชันไม่เสริมพริกป่น กลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและเสริมพริกป่น และกลุ่มที่เสริมทั้งขมิ้นชันร่วมกับพริกป่น มีค่าเฉลี่ยของประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหาร เท่ากับ 1.37 1.45 1.39 และ 1.46 ตามลำดับ

อัตราการเจริญเติบโต

อัตราการเจริญเติบโต ของไก่เนื้อช่วงอายุ 1-14 วัน ไม่พบความแตกต่างทางสถิติ (P> 0.05) โดยกลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและพริกป่น กลุ่มที่เสริมขมิ้นชันไม่เสริมพริกป่น กลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและเสริมพริกป่นและกลุ่มที่เสริมทั้งขมิ้นชันร่วมกับพริกป่น มีค่าเฉลี่ยของอัตราการเจริญเติบโตเท่ากับ 33.76 33.40 33.46 34.63 ตามลำดับ

อัตราการเลี้ยงรอด

อัตราการเลี้ยงรอดของไก่เนื้อช่วงอายุ 1-14 วัน พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ (P> 0.05) โดยกลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและพริกป่น กลุ่มที่เสริมขมิ้นชันไม่เสริมพริกป่น กลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและเสริมพริกป่น และกลุ่มที่เสริมทั้งขมิ้นชันร่วมกับพริกป่น มีค่าเฉลี่ยของอัตราการเลี้ยงรอดเท่ากับ 96.25 97.50 96.25 และ 95.00 ตามลำดับ

2. ผลการเสริมขมิ้นชันและพริกป่นในอาหารไก่เนื้อต่อสมรรถภาพการผลิตในระยะ 15- 28 วัน

ตาราง 4 ผลของการเสริมขมิ้นชัน (K) และพริกป่น (P) ในอาหารต่อสมรรถภาพการผลิตของไก่เนื้อช่วงอายุ 15-28 วัน

	K 0%		K 0.1 %		P. value			CV%
	P 0%	P 0.15%	P 0%	P 0.15%	K X P	K	P	
น้ำหนักเริ่มต้น (กรัม/ตัว)	518.11	513.89	514.74	529.56	0.523	0.679	0.721	5.58
น้ำหนักสุดท้าย (กรัม/ตัว)	1660.62	1691.64	1651.89	1,718.13	0.776	0.817	0.381	5.96
น้ำหนักตัวที่เพิ่ม (กรัม/ตัว)	1142.5	1177.75	1143.16	1,188.57	0.906	0.894	0.356	7.23
ปริมาณอาหารที่กิน (กรัม/ตัว /วัน)	112.96	119.79	113.37	123.01	0.799	0.742	0.152	9.10
ประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหาร	1.38	1.42	1.39	1.45	0.749	0.605	0.158	4.52
อัตราการเจริญเติบโต (กรัม/ตัว/วัน)	81.61	84.13	81.65	84.90	0.906	0.894	0.356	7.23
อัตราการเลี้ยงรอด (%)	97.30	97.36	98.75	98.75	0.982	0.332	0.982	2.87

จากตาราง 4 ผลของการเสริมขมิ้นชันและพริกป่นในอาหารต่อสมรรถภาพการผลิตของไก่เนื้อ ช่วงอายุ 15-28 วัน พบว่าไม่มีอิทธิพลร่วมระหว่างขมิ้นชันและพริกป่นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (P>0.05) ต่อน้ำหนักเริ่มต้น น้ำหนักสุดท้าย น้ำหนักตัวที่เพิ่ม ปริมาณอาหารที่กิน ประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหาร อัตราการเจริญเติบโต และอัตราการเลี้ยงรอดของไก่ ซึ่งผลการทดลองเป็นดังนี้

น้ำหนักตัวที่เพิ่ม

ผลของน้ำหนักตัวที่เพิ่มของไก่เนื้อช่วงอายุ 15-28 วัน พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ (P> 0.05) โดยกลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและพริกป่น กลุ่มที่เสริมขมิ้นชันไม่เสริมพริกป่น กลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและเสริมพริกป่น และกลุ่มที่เสริมทั้งขมิ้นชันร่วมกับพริกป่น มีค่าเฉลี่ยของน้ำหนักตัวที่เพิ่มเท่ากับ 1142.51 1177.75 1143.16 และ 1188.57 ตามลำดับ

ปริมาณอาหารที่กิน

ผลของปริมาณอาหารที่กินของไก่เนื้อช่วงอายุ 15-28 วัน พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ (P> 0.05) โดยกลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและพริกป่น กลุ่มที่เสริมขมิ้นชันไม่เสริมพริกป่น กลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและเสริมพริกป่น และกลุ่มที่เสริมทั้งขมิ้นชันร่วมกับพริกป่น มีค่าเฉลี่ยของปริมาณอาหารที่กินเท่ากับ 112.96 119.79 113.37 และ 123.01 ตามลำดับ

ประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหาร

ผลของประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารของไก่เนื้อช่วงอายุ 15-28 วัน พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ (P> 0.05) โดยกลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและพริกป่น กลุ่มที่เสริมขมิ้นชันไม่เสริมพริกป่น กลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและเสริมพริกป่น และกลุ่มที่เสริมทั้งขมิ้นชันร่วมกับพริกป่น มีค่าเฉลี่ยของประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารเท่ากับ 1.38 1.42 1.39 และ 1.45 ตามลำดับ

อัตราการเจริญเติบโต

ผลของอัตราการเจริญเติบโตของไก่เนื้อช่วงอายุ 15-28 วัน พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ (P> 0.05) โดยกลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและพริกป่น กลุ่มที่เสริมขมิ้นชันไม่เสริมพริกป่น กลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและเสริมพริกป่น และกลุ่มที่เสริมทั้งขมิ้นชันร่วมกับพริกป่น มีค่าเฉลี่ยของอัตราการเจริญเติบโตเท่ากับ 81.61 84.13 81.65 และ 84.90 ตามลำดับ ในส่วนของการเสริมขมิ้นชันในกลุ่มทดลองนั้นให้ผลของอัตราการเจริญเติบโตที่ไม่แตกต่างกับ กลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันอาจเนื่องมาจากระดับการใช้ซึ่งมีผลต่อปริมาณการออกฤทธิ์ของสารสำคัญยังไม่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับการรายงานของ ไชยวรรณ วัฒนจันทร์และคณะ (2553) ที่รายงานว่าการเสริมสารสกัดหยาบจากขมิ้นชันไม่มีผลต่อการเพิ่มน้ำหนักตัว ปริมาณการกินได้และอัตราการใช้อาหารของไก่ทดลอง

อัตราการเลี้ยงรอด

ผลของอัตราการเลี้ยงรอดของไก่เนื้อช่วงอายุ 15-28 วัน พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ (P>0.05) โดยกลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและพริกป่น กลุ่มที่เสริมขมิ้นชันไม่เสริมพริกป่น กลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและเสริมพริกป่น และกลุ่มที่เสริมทั้งขมิ้นชันร่วมกับพริกป่น มีค่าเฉลี่ยของอัตราการเลี้ยงรอดเท่ากับ 97.30 97.36 98.75 และ 98.75 ตามลำดับ

3. ผลการเสริมขมิ้นชันและพริกป่นในอาหารไก่เนื้อต่อสมรรถภาพการผลิตในระยะ 1- 28 วัน

ตาราง 5 ผลของการเสริมขมิ้นชัน (K) และพริกป่น (P) ในอาหารต่อสมรรถภาพการผลิตของไก่เนื้อ ช่วงอายุ 1-28 วัน

	K 0%		K 0.1 %		P. value			CV%
	P 0 %	P 0.15 %	P 0%	P 0.15%	K X P	K	P	
น้ำหนักเริ่มต้น (กรัม/ตัว)	45.50	46.25	46.25	44.75	0.054	0.489	0.489	2.30
น้ำหนักสุดท้าย (กรัม/ตัว)	1660.62	1691.64	1651.89	1718.13	0.776	0.817	0.381	5.96
น้ำหนักตัวที่เพิ่ม (กรัม/ตัว)	1615.12	1645.39	1611.64	1673.38	0.759	0.811	0.377	6.62
ปริมาณอาหารที่กิน (กรัม/ตัว/วัน)	79.62	84.12	79.89	86.73	0.71	0.089	0.648	7.42
ประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหาร	1.62	1.70	1.65	1.70	0.782	0.726	0.213	5.89
อัตราการเจริญเติบโต (กรัม/ตัว/วัน)	57.68	58.76	57.56	59.76	0.759	0.811	0.377	6.12
อัตราการเลี้ยงรอด (%)	93.78	94.80	95.06	93.75	0.646	1.00	1.02	0.562

จากตาราง 5 ผลของการเสริมขมิ้นชันและพริกป่นในอาหารต่อสมรรถภาพการผลิตของไก่เนื้อ ช่วงอายุ 1-28 วัน พบว่าอิทธิพลร่วมระหว่างขมิ้นชันและพริกป่นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (P>0.05) ต่อน้ำหนักเริ่มต้น น้ำหนักสุดท้าย น้ำหนักตัวที่เพิ่ม ปริมาณอาหารที่กิน ประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหาร อัตราการเจริญเติบโต และอัตราการเลี้ยงรอดของไก่ ซึ่งผลการทดลองเป็นดังนี้

น้ำหนักตัวที่เพิ่ม

ผลของน้ำหนักตัวที่เพิ่มของไก่เนื้อ ช่วงอายุ 1-28 วัน พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ (P> 0.05) โดยกลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและพริกป่น กลุ่มที่เสริมขมิ้นชันไม่เสริมพริกป่น กลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและเสริมพริกป่น และกลุ่มที่เสริมทั้งขมิ้นชันร่วมกับพริกป่น มีค่าเฉลี่ยของน้ำหนักตัวที่เพิ่มเท่ากับ 1615.12 1611.64 1645.39 และ 1673.38 ตามลำดับ (ภาพ 1)

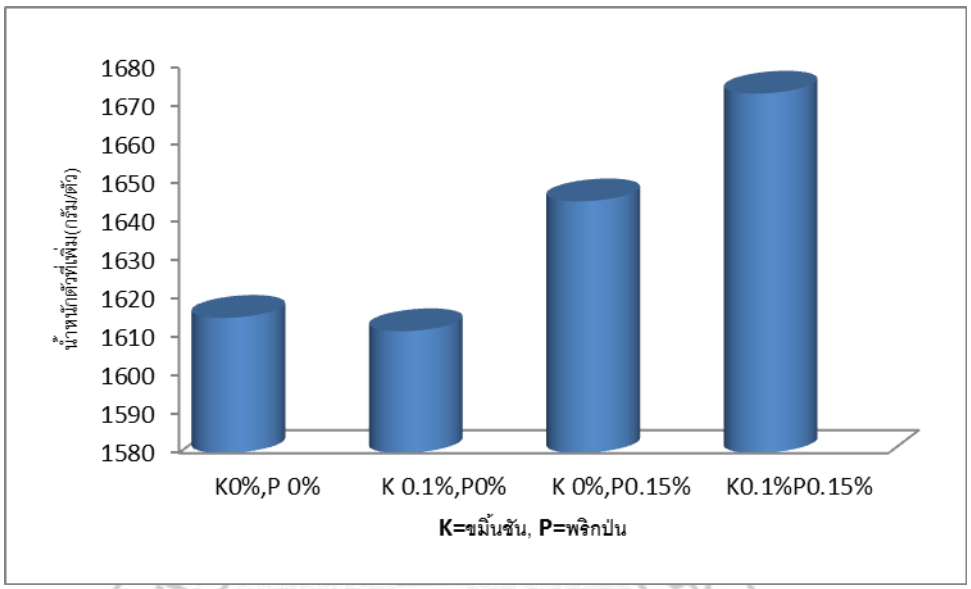

ภาพ 1 น้ำหนักตัวที่เพิ่ม (กรัม /ตัว) ในช่วงอายุ 1-28 วันของไก่ทดลอง โดยมีกลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและไม่เสริมพริกป่น (K0%,P0%) กลุ่มที่เสริมขมิ้นชันและไม่เสริมพริกป่น (K0.1%,P0%) กลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและเสริมพริกป่น (K0%, P0.15%) และกลุ่มที่เสริมขมิ้นชันร่วมกับพริกป่น (K0.1%, P0.15%)

ปริมาณอาหารที่กิน

ปริมาณอาหารที่กินของไก่ทดลองช่วงอายุ 1-28 วัน พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P>0.05$) โดยกลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและไม่เสริมพริกป่น กลุ่มที่เสริมขมิ้นชันและไม่เสริมพริกป่น กลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและเสริมพริกป่น และกลุ่มที่เสริมขมิ้นชันร่วมกับพริกป่น มีค่าเฉลี่ยของปริมาณอาหารที่กินเท่ากับ 79.62 79.89 84.12 และ 86.73 ตามลำดับ จากผลการทดลองพบว่ากลุ่มที่เสริมพริกป่นมีผลต่อปริมาณการกินอาหารของไก่ดีกว่ากลุ่มที่ไม่เสริมพริกป่น แสดงว่าการเสริมพริกป่นมีผลช่วยให้ไก่กินอาหารได้มากขึ้น เนื่องจากสารสกัดหยาบจากพริกที่มีแคปไซซินนั้นมีผลไปกระตุ้นให้มีการหลั่งเอ็นไซม์ในระบบทางเดินอาหารมากขึ้น ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการย่อยอาหารให้มากขึ้นได้ (อังศุมาลี แก้วดิเรก, 2549) และ นวลจันทร์ พารักษา และคณะ (2548) รายงานว่าสารสกัดหยาบจากพริกสามารถช่วยให้ปริมาณการกินอาหารเพิ่มขึ้น 3.5% และการให้ผลผลิตไข่ของไก่ไข่เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 6% ในส่วนของการเสริมขมิ้นชันนั้นจากผลการทดลองในด้านปริมาณการกินอาหาร พบว่าไม่มีความแตกต่างกับกลุ่มที่ไม่เสริม อาจเนื่องมาจากระดับที่ใช้ยังไม่เหมาะสม (ภาพ 2)

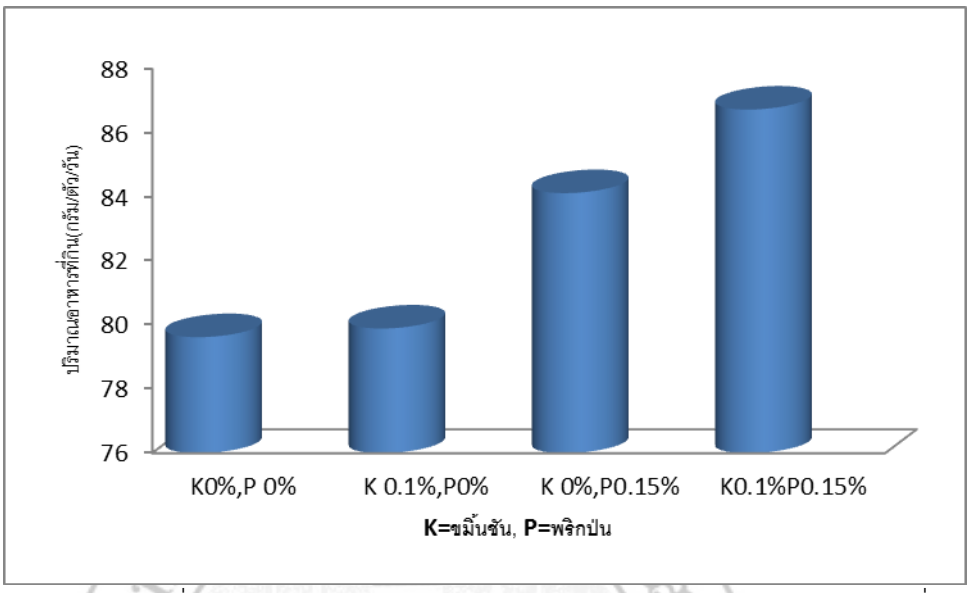

ภาพ 2 ปริมาณอาหารที่กิน (กรัม/ตัว/วัน) ในช่วงอายุ 1-28 วันของไก่ทดลอง โดยมีกลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและไม่เสริมพริกป่น (K0%, P0.15%) กลุ่มที่เสริมขมิ้นชันและไม่เสริมพริกป่น (K0.1%, P 0%) กลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและเสริมพริกป่น (K0%, P0.15%) และกลุ่มที่เสริมขมิ้นชันร่วมกับพริกป่น (K0.1%, P0.15%)

ประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหาร

ผลของประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารของไก่ทดลองช่วงอายุ 1-28 วัน พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P>0.05) ระหว่างกลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและไม่เสริมพริกป่น กลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและเสริมพริกป่น กลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและเสริมพริกป่น และกลุ่มที่เสริมขมิ้นชันร่วมกับเสริมพริกป่น โดยมีค่าเฉลี่ยของประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารเท่ากับ 1.62 1.65 1.70 และ 1.70 ตามลำดับ (ภาพ 3)

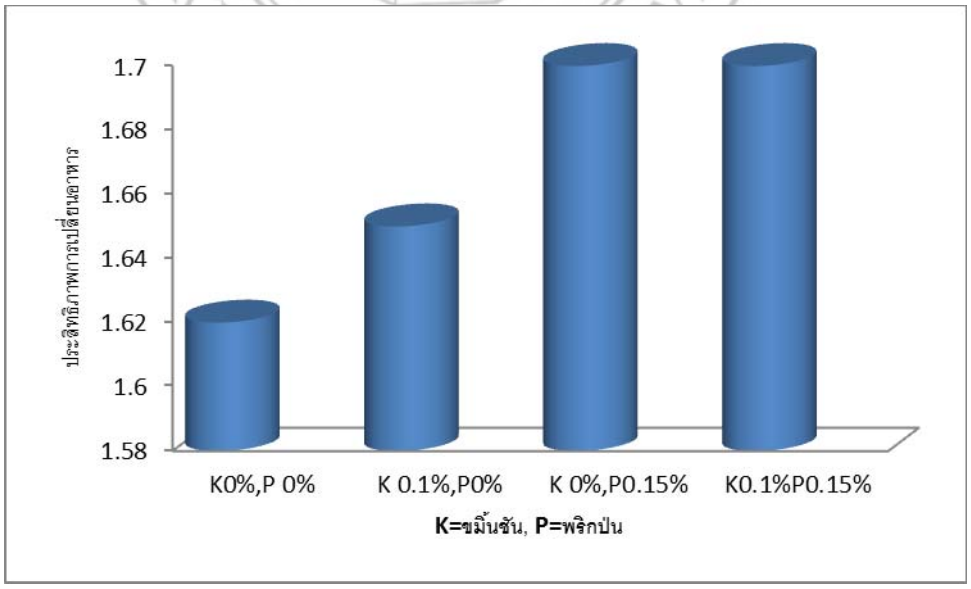

ภาพ 3 ประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหาร ในช่วงอายุ 1-28 วันของไก่ทดลอง โดยมีกลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและไม่เสริมพริกป่น (K0%, P0.15%) กลุ่มที่เสริมขมิ้นชันและไม่เสริมพริกป่น (K0.1%, P 0%) กลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและเสริมพริกป่น (K0%, P0.15%) และกลุ่มที่เสริมขมิ้นชันร่วมกับพริกป่น (K0.1%, P0.15%)

อัตราการเจริญเติบโต

ผลของอัตราการเจริญเติบโตของไก่ทดลองช่วงอายุ 1-28 วัน พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P> 0.05) ระหว่างกลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและไม่เสริมพริกป่น กลุ่มที่เสริมขมิ้นชันและไม่เสริมพริกป่น กลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและเสริมพริกป่น และกลุ่มที่เสริมขมิ้นชันร่วมกับเสริมพริกป่น มีค่าเฉลี่ยของอัตราการเจริญเติบโตเท่ากับ 57.68 57.56 58.76 และ 59.76 ตามลำดับ โดยกลุ่มที่เสริมพริกป่นในกลุ่มทดลองมีอัตราการเจริญเติบโตดีกว่ากลุ่มที่ไม่เสริมพริกป่น (ภาพ 4)

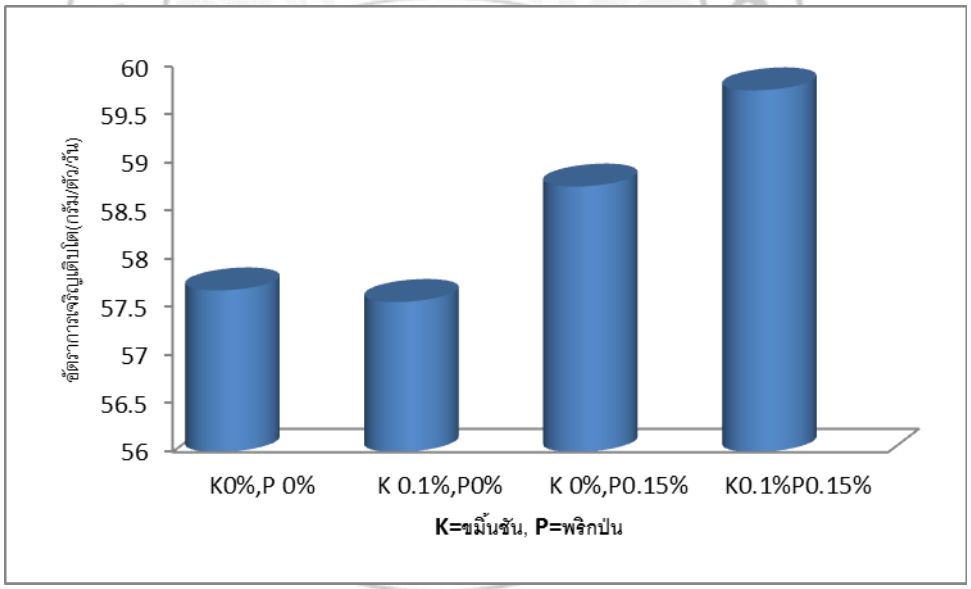

ภาพ 4 อัตราการเจริญเติบโต (กรัม/ตัว/วัน) ในช่วงอายุ 1-28 วันของไก่ทดลอง โดยมีกลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและไม่เสริมพริกป่น (K0%, P0.15%) กลุ่มที่เสริมขมิ้นชันและไม่เสริมพริกป่น (K0.1%, P 0%) กลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและเสริมพริกป่น (K0%, P0.15%) และกลุ่มที่เสริมขมิ้นชันร่วมกับพริกป่น (K0.1%, P0.15%)

อัตราการเลี้ยงรอด

ผลของอัตราการเลี้ยงรอดของไก่ทดลองช่วงอายุ 1-28 วัน พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ(P> 0.05) ระหว่าง กลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและไม่เสริมพริกป่น กลุ่มที่เสริมขมิ้นชันและไม่เสริมพริกป่น กลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและเสริมพริกป่น และกลุ่มที่เสริมขมิ้นชันร่วมกับเสริมพริกป่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 93.78 95.06 94.80 และ93.75 ตามลำดับ จากผลการทดลองพบว่ากลุ่มที่เสริมขมิ้นชันในเชิงเดี่ยวมีอัตราการเลี้ยงรอดสูงกว่ากลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชัน ซึ่งกิติมา จินดามงคล และคณะ (2548) รายงานว่าการเสริมขมิ้นชันสามารถลดความเครียดของไก่กระทงที่เลี้ยงแบบแออัดได้ ดังนั้นจึงอาจอธิบายได้ว่าผลของการเสริมขมิ้นชันผง หรือสารสกัดหยาบจากขมิ้นชัน แสดงผลได้ชัดเจนเมื่อสัตว์อยู่ในสภาวะเครียด และพบว่าการเสริมสารสกัดหยาบจากขมิ้นชัน ที่ระดับ 0.5% ในไก่กระทงอายุ 42 วันที่เลี้ยงแบบขังรวม ทำให้อัตราการเปลี่ยนอาหารเป็นน้ำหนักตัวดีขึ้นเช่นเดียวกับที่ ชัยวัฒน์ สุวรรณทัต และคณะ (2547) รายงานว่าการเสริมขมิ้นชันผง 0.2%ในอาหารไก่กระทงในช่วงอายุ 22-45 วันมีแนวโน้มช่วยเพิ่มการเจริญเติบโตของไก่กระทงที่เลี้ยงความหนาแน่นสูงได้ แสดงดังรูป (ภาพ 5)

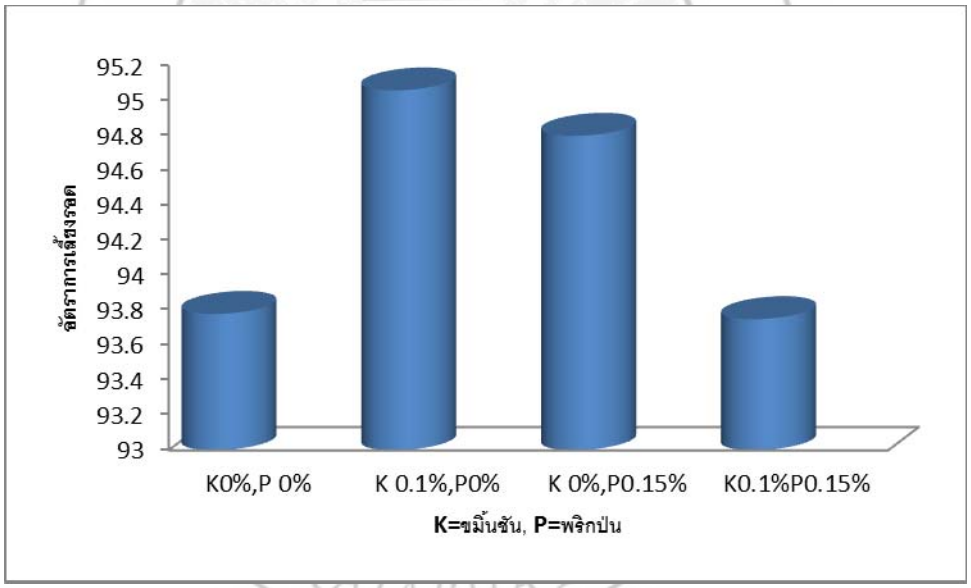

ภาพ 5 อัตราการเลี้ยงรอดในช่วงอายุ 1-28 วันของไก่ทดลอง โดยมีกลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและไม่เสริมพริกป่น (K0%, P0.15%) กลุ่มที่เสริมขมิ้นชันและไม่เสริมพริกป่น (K0.1%, P 0%) กลุ่มที่ไม่เสริมขมิ้นชันและเสริมพริกป่น (K0%, P0.15%) และกลุ่มที่เสริมขมิ้นชันร่วมกับพริกป่น (K0.1%, P0.15%)

การศึกษาที่ 2 การถ่ายทอดผลการใช้สมุนไพรขมิ้นชันและพริกป่นให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ อำเภอ

เทพา จังหวัดสงขลา

การถ่ายทอดผลการใช้สมุนไพรขมิ้นชันและพริกป่นในการผลิตไก่เนื้อของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่จำนวน 15 ราย ของอำเภอเทพา จังหวัดสงขลา โดยใช้วิธีการจัดอบรม และตอบแบบสอบถามกับเกษตรกรผู้เข้ารับการอบรม โดยสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้คือ 1) ข้อมูลทั่วไปลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ 2) ประสบการณ์การใช้สมุนไพรขมิ้นชัน และพริกป่นในการผลิตไก่เนื้อ และ 3) ทัศนคติและการยอมรับการเสริมขมิ้นชันและพริกป่นต่อสมรรถภาพการผลิตไก่เนื้อของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา แสดงดังตาราง 6 และ 7

สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจบางประการของเกษตรกร

1. สภาพพื้นฐานทางสังคมบางประการของเกษตรกร

สภาพพื้นฐานทางสังคมบางประการของเกษตรกรที่ศึกษาได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ผลการศึกษาในแต่ละประเด็นปรากฏดังนี้

1.1) เพศ เกษตรกร 40% เป็นหญิง และ 60% เป็นชาย

1.2) อายุ เกษตรกร 6.67% มีอายุไม่เกิน 30 ปี 53.33% มีอายุระหว่าง 31-45 ปี และ 40% มีอายุมากกว่า 45 ปี เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 31-45 ปี อายุมากที่สุด และอายุน้อยที่สุดมีอายุไม่เกิน 30 ปี

1.3) ระดับการศึกษา เกษตรกร 53.33% จบการศึกษาชั้นประถมศึกษา 6.67 % จบการศึกษาระดับอนุปริญญา และ 40 % จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

1.4) มีที่ดินใช้ทำการเกษตรเป็นของตนเองทั้งหมด

1.5) มีรายได้เฉลี่ยต่อปีไม่ต่ำกว่า 50,000 บาท

จากข้อมูลสภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 31-45 ปี ซึ่งอยู่ในวัยทำงานมีความรับผิดชอบสูงต่อครอบครัว และรู้จักใช้เหตุผลในการพิจารณาการตัดสินใจใดๆเมื่อได้รับการส่งเสริมและให้ความรู้ และระดับการศึกษาส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา รองลงมาคือระดับปริญญาตรี มีที่ดินที่ใช้ทำการเกษตรเป็นของตนเองทั้งหมด มีรายได้เฉลี่ยต่อปีไม่ต่ำกว่า 50,000 บาท

ตาราง 6 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ)

สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจ	จำนวน (n = 15)	%
1. เพศ		
ชาย	9	60.00
หญิง	6	40.00
2. อายุ		
ไม่เกิน30 ปี	1	6.67
31-45 ปี	8	53.33
45 ปี ขึ้นไป	6	40.00
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	6	40.00
อนุปริญญา	1	6.67
ปริญญาตรี	8	53.33
4. ลักษณะการถือครองที่ดิน		
4.1 ของตนเอง	15	100
4.2 เช่า	0	
5. รายได้ของครอบครัวตลอดปี		
ไม่เกิน 30,000 บาท	0	
30,001 – 40,000 บาท	0	
40,001 – 50,000 บาท	15	100

2. ประสบการณ์การใช้สมุนไพรขมิ้นชันและพริกป่นในการผลิตไก่เนื้อของเกษตรกร

2.1) จากข้อมูลสรุปได้ว่าเกษตรกร 66.67 % ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้สมุนไพรในการผลิตสัตว์ รวมทั้งขมิ้นชันและพริกป่น และเคยได้รับการอบรมการใช้สมุนไพรในการผลิตสัตว์ 1 ครั้งคิดเป็น 20 % และมีเกษตรกร 13.33 % ที่เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการใช้สมุนไพรในการผลิตสัตว์ จากข้อมูลจะเห็นได้ว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยมีความรู้เรื่องการใช้สมุนไพรในการผลิตสัตว์

2.2) แหล่งความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการใช้สมุนไพรในการผลิตสัตว์ เกษตรกร 86.67% ได้รับความรู้จากเพื่อนบ้าน หรือญาติพี่น้อง เกษตรกร 33.33% ได้รับความรู้จากวิทยุ หรือ โทรทัศน์ และเกษตรกร 20% ได้รับความรู้จากเกษตรตำบล จะเห็นได้ว่าเกษตรกรกรจะได้รับความรู้จากหน่วยงานของทางราชการน้อยมาก ข้อมูลข่าวสารที่เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับนั้นมาจากญาติหรือเพื่อนบ้านที่อาชีพเดียวกันแลกเปลี่ยนความรู้กันเอง พสุ เดชรินทร์ (2528) รายงานว่าการถ่ายทอดความรู้เพื่อการส่งเสริมและพัฒนานั้น จะต้องประกอบไปด้วยหน่วยงานสนับสนุนทางวิชาการ วิทยากรฝึกอบรม และผู้รับการถ่ายทอดความรู้ ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องสามารถติดต่อสื่อสารให้ข้อมูลซึ่งกันและกันได้มีโอกาสตรวจสอบซักถามและพึ่งพาอาศัยกันได้

2.3) จากข้อมูลการใช้สมุนไพรของเกษตรกรพบว่าเกษตรกร 46.67% เคยใช้สมุนไพรในการผลิตสัตว์ เกษตรกรหรือ 53.33% ไม่เคยใช้ และมี 6.67% ที่ใช้สมุนไพรในการผลิตสัตว์ตลอดและข้อมูลเกษตรกรที่เคยใช้มีความพอใจ 46.67%

3. ทัศนคติและการยอมรับการเสริมขมิ้นชันและพริกป่นต่อสมรรถภาพการผลิตในไก่เนื้อของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่

ได้ทำการถ่ายทอดวิธีการและแสดงผลการทดลองให้เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างรับฟัง และสัมภาษณ์การยอมรับวิธีการนี้ด้วยตนเอง ผลการสัมภาษณ์การยอมรับของเกษตรกร เปรียบเทียบตามเกณฑ์

2.50 – 3.0	หมายถึง	มาก
1.50 – 2.49	หมายถึง	ปานกลาง
1 – 1.49	หมายถึง	ต่ำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

ตาราง 7 ระดับการยอมรับการเสริมขมิ้นชันและพริกป่นต่อสมรรถภาพการผลิตในไก่เนื้อ

ระดับการยอมรับการเสริมขมิ้นชันและพริกป่นต่อสมรรถภาพการผลิตในไก่เนื้อ	ระดับการยอมรับของเกษตรกร n=15						ค่าเฉลี่ย
	มาก		ปานกลาง		ต่ำ		
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	
1. การใช้สมุนไพรในการผลิตสัตว์จะทำให้สัตว์มีสุขภาพที่ดีขึ้น	4	26.67	9	60.00	2	13.33	2.13
2. การใช้สมุนไพรขมิ้นชันและพริกป่นในการเลี้ยงไก่เนื้อช่วยให้ไก่เนื้อโตเร็ว	0	0.0	10	66.67	5	33.33	1.67
3. การใช้สมุนไพรขมิ้นชันและพริกป่นในการเลี้ยงไก่เนื้อช่วยให้ใช้อาหารในการเลี้ยงลดลง	0	0.0	0	33.33	10	66.67	1.33
4. การใช้สมุนไพรขมิ้นชันและพริกป่นในการเลี้ยงไก่เป็นสิ่งที่ต้องใช้ต้นทุนสูง	3	20.0	10	66.67	2	13.33	2.07
5. การใช้สมุนไพรขมิ้นชันและพริกป่นในการเลี้ยงไก่เป็นสิ่งที่มีความยุ่งยาก	3	20.0	9	60.0	3	20.0	2.00
6. การใช้สมุนไพรขมิ้นชันและพริกป่นในการเลี้ยงไก่ก่อให้เกิดประโยชน์กับเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ	2	13.33	6	40.0	7	46.67	1.67
7. การใช้สมุนไพรขมิ้นชันและพริกป่นในการเลี้ยงไก่ก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้บริโภคไก่เนื้อ	14	93.33	1	6.67	0	0.0	2.87
8. การใช้สมุนไพรขมิ้นชันและพริกป่นในการเลี้ยงไก่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเลี้ยงไก่	2	13.33	12	80.0	1	6.67	2.07
9. การใช้สมุนไพรขมิ้นชันและพริกป่นในการเลี้ยงไก่สามารถลดอัตราการตายของไก่ได้	4	26.67	10	66.67	1	6.67	2.20

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติและการยอมรับการเสริมขมิ้นชันและพริกป่นต่อสมรรถภาพการผลิตในไก่เนื้อแก่เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่จำนวน 15 ราย โดยมีข้อคำถาม 9 ข้อคำถามให้แก่เกษตรกรตอบตามทัศนคติและการยอมรับของแต่ละบุคคลโดยสามารถสรุปไว้เป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. การใช้สมุนไพรในการผลิตสัตว์จะทำให้สัตว์มีสุขภาพดีขึ้นนั้นมีเกษตรกร 20% ให้การยอมรับในระดับสูง และเกษตรกร 80% ให้การยอมรับในระดับปานกลาง โดยเฉลี่ยเกษตรกรจะให้การยอมรับที่ระดับ 2.20

2. การใช้สมุนไพรขมิ้นชันและพริกป่นในการเลี้ยงไก่เนื้อช่วยให้ไก่เนื้อโตเร็วขึ้น พบว่ามีเกษตรกร 66.67% ให้การยอมรับในระดับปานกลางและมี่เกษตรกร 33.33% มีการยอมรับในระดับต่ำ โดยเฉลี่ยเกษตรกรให้การยอมรับว่าการใช้สมุนไพรขมิ้นและพริกป่นในการเลี้ยงไก่เนื้ออยู่ที่ระดับ 1.67 ซึ่งถือว่าเป็นระดับที่น้อย อาจเนื่องจากว่าสมุนไพรไม่สามารถเป็นตัวชี้วัดที่ชัดเจนถึงอัตราการเจริญเติบโตของไก่ได้

3. การใช้สมุนไพรขมิ้นชันและพริกป่นในการเลี้ยงไก่เนื้อช่วยให้ใช้อาหารในการเลี้ยงลดลงนั้นเกษตรกร 33.33% ให้การยอมรับระดับปานกลางและมีเกษตรกร 66.67% ให้การยอมรับในระดับ

ที่ต่ำ โดยเฉลี่ยเกษตรกรให้การยอมรับในระดับ 1.33 ซึ่งถือว่าเกษตรกรให้การยอมรับในระดับที่น้อยมาก เนื่องจากว่าในการทดลองครั้งนี้ได้ใช้อาหารที่ผสมขึ้นเองไม่ได้อัดเม็ด ทำให้มีการสูญเสียจากการคุ้ยเขี่ยของไก่ทำให้ต้องใช้อาหารที่มากกว่าเดิม

4. การใช้สมุนไพรขมิ้นชันและพริกป่นในการเลี้ยงไก่เป็นสิ่งที่ต้องใช้ต้นทุนสูง เกษตรกร 66.67 %ยอมรับปานกลาง เกษตรกร 20% ยอมรับสูง และเกษตรกร 13.37% โดยเฉลี่ยแล้วเกษตรกรให้การยอมรับในระดับ 2.07 เนื่องจากการผสมอาหารเองนั้นต้องซื้อวัตถุดิบเองเมื่อซื้อในราคาขายปลีกจึงมีราคาที่สูงทำให้ต้องใช้ต้นทุนสูงตามไปด้วย

5. การใช้สมุนไพรขมิ้นชันและพริกป่นในการเลี้ยงไก่เป็นสิ่งที่มีความยุ่งยากเกษตรกร 60.0% มีการเห็นด้วยในระดับปานกลาง โดยเกษตรกร 20% คิดว่ามีความยุ่งยาก ซึ่งมีอัตราที่เท่ากับเกษตรกรที่คิดว่าไม่มีความยุ่งยาก ในส่วนของความคิดเห็นในข้อนี้นั้นเกษตรกรส่วนใหญ่มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลางเพราะคิดว่าการใช้ขมิ้นชันและพริกป่นให้กับไก่จะเสร็จในขั้นตอนเดียว คือในขั้นตอนการผสมอาหารเท่านั้น

6. การใช้สมุนไพรขมิ้นชันและพริกป่นในการเลี้ยงไก่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อ เกษตรกร 46.67% มีการยอมรับในระดับต่ำ เกษตรกร 40% ยอมรับในระดับปานกลาง และ 13.33% ให้การยอมรับ

7. การใช้สมุนไพรขมิ้นชันและพริกป่นในการเลี้ยงไก่ก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้บริโภคไก่เนื้อ เกษตรกร 93.3% คิดว่าดีให้ประโยชน์ต่อผู้บริโภคอย่างแน่นอน เพราะไม่มีสิ่งตกค้างจากสารปฏิชีวนะในไก่เนื้อที่มีการเลี้ยงในระยะเวลาที่สั้น

8. การใช้สมุนไพรขมิ้นชันและพริกป่นในการเลี้ยงไก่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเลี้ยง เกษตรกรร้อยละ 80 มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลางเพราะส่วนใหญ่เห็นด้วยกับสมุนไพรที่ใช้แต่ไม่แน่ใจในปริมาณของสารออกฤทธิ์ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการผลิต

9. การใช้สมุนไพรขมิ้นชันและพริกป่นในการเลี้ยงไก่สามารถลดอัตราการตายของไก่ได้ เกษตรกรส่วนใหญ่ 66.67% ยอมรับในระดับปานกลาง และเกษตรกร 26.67% เห็นด้วย เพราะจากผลการทดลองไม่มีความแตกต่างกันทั้งในด้าน น้ำหนักเริ่มต้น น้ำหนักสุดท้าย ปริมาณอาหารที่กิน ประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหาร อัตราการเจริญเติบโต และอัตราการตาย แต่จะพบในช่วงแรก 1-14 วัน ที่พบว่าการเสริมพริกป่นและไม่เสริมพริกป่นมีความแตกต่างกันในด้าน ปริมาณอาหารที่กิน และประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหาร ซึ่งการเสริมพริกป่นในอาหารมีปริมาณอาหารที่กิน และประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารสูงกว่า